

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:
 Egész évre . . . . . 10.— K
 Fel évre . . . . . 5.— " "
 Negyed évre . . . . . 2:50 "
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:
BALKANYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi
 Erno könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Nyitlér sora 1 korona.

Leányok a háboru után.

Alsólendva, április hó 1.

Már a háboru előtt nagy gondot okozott a középosztály leányainak megélhetése, vagy — ami ezzel egyet jelent — pályaválasztása. Hogy ez a kérdés a háboru után még kiméletlenebbül zörget, az kétségtelen. A házasulandó férfiak száma erősen megapad, a megélhetés még nehezebbé válik, a leányok jövője még nehezebb, még bizonytalanabb lesz.

Eddig úgy volt, hogy a jobb, de szegény családok leányai jól-rosszul elvégezték a polgári vagy felsőbb leányiskola négy, illetőleg hat osztályát, sokszor nagy anyagi és egyéb erőfeszítésekkel keresztülvágták magukat a tanítónő-vagy óvónéknál s aztán várták diplomával kezünkben a jószerencsét, hajszolták a protekciót, kilincseltek, pályáztak egy-egy szerény, küzdelmes állásért sokszor éveken keresztül. Ha aztán végre sikerült azt nekik elnyerniök, dolgoztak, robotoltak, főleg faluhelyen, viaskodtak iskolaszékekkel, szüklátókörű, szeretetlen emberekkel s ha nem volt igazi rátermettségük, fizikumuk és főleg erős idegrendszerük, hát 30—40 éves korukban kifáradt, életunt, elkéseredett napszámosai lettek a nemzeti nevelés ügyének.

Az utolsó évtizedben aztán a nők hivatásköre kibővült a különféle irodai,

üzleti alkalmaztatásokkal. Ide soroljuk a postát, a gépiro, másoló s egyéb foglalkozásokat. Silány fizetés, idegölő, szünet és pihenés nélkül való munka, szerény társadalmi helyzet jellemzi ezeket az állásokat.

A tultermelés e téren óriási. Természetesen, hogy a háboru után ez a helyzet tetemesen rosszabbodni fog.

Nagyon tévedne, aki azt gondolná, hogy ez a néhány pálya megoldja a háboru után a nőkérdést. Nem. Sok százezer leány néz bizonytalan jövőbe. Ezeknek mind állás, kenyér, megélhetés kell.

Hisz? — hála istennek — volna is elég megfelelő pálya a leányok számára s még több lesz háboru után, mikor majd kevés lesz a férfi-munkaerő, a munkakinálat pedig minden téren óriási lesz. Csakhogy ma még ott tartunk, hogy az a felfogás, hogy — hogyan is mondjuk — nem előkelő rájuk lépni.

Mennek a mi leányaink az ápolónői pályára? Amely pedig annyira megfelel az ő hivatásuknak, amelyhez annyi gyöngédség, szeretet, figyelem szükséges, amely oly szép megélhetést nyújt? Egy ápolónő negyven-negyvenöt éves korában nyugalomba vonulhat, mert szépen megél a gyűjtött tőkéjéből. Mikor teheti meg ezt egy tanítónő?

Félünk kimondani: miért nem mennek a mi leányaink szakácsnőnek? Nem cselédet értünk, de nagyobb, előkelőbb házaknál,

családoknál és intézeteknél olyan állást, mely tisztas fizetéssel és teljes ellátással van egybekötve.

Hoi van az megírva, hogy a cukrászainknak csaknem kizárólag férfiaknak kell lenniök? Hisz ez a pálya szinte kiabál a női izlés, a női finomság, a női tiszta kéz után!

Aztán itt vannak a különböző kereskedői pályák. Igazán olyan lenézett pálya az, hogy urileányaink nem állhatnak bele?

A fényképészet, az órás és aranyművészet iparok szinte hívják a nőket. Jól fizetett, tiszta, finom foglalkozások s könnyen önállóítható is.

Utóljára hagytuk azokat a pályákat, melyekre a női izlése valósággal praedestínálja. Az ipari és iparművészeti foglalkozásokat értjük.

Az angol, francia textil-gyárakban a legügyesebb szövettervezők a nők sorából kerülnek ki. Berlinben s más német városokban a virágkötözésnek valóságos szakiskolái vannak. Ugyanott van egy állami-lag támogatott szakiskola kirakattervezők részére, honnan évente egész sereg fiatal leány lép ki az ő jól jövedelmező pályájára. Németországban a könyvkötői dísmunka terén a nők vezetnek, sőt az iparművészeti szakokban is igen tekintélyes pozíciót vívtak ki maguknak a nők.

Jól ismerjük az összes ellenvetéseket, nehézségeket, melyeket az eddig elmondottakkal szemben szoktak felhozni. Azt

TEDNÁR és PJETTA.

— Eibesztelés. —

Irla: SATANELLO.

III.

A hullámok loccsanása ébresztette fel álmából Pjettát. Hallotta, mint verődnek oda a bárka oldalához s hallotta az evező recsegését Tednár erős kezének nyomása alatt. Nem mozdult és nem nyitotta ki a szemét. Lecsukott pillákkal, félében fektült, abban a kéjes állapotban, melyet a test érez, mielőtt teljesen lerázta volna magáról az álmot.

Nem érzett haragot Tednár iránt. Hiszen amit ellene vétett Tednár, az is csak nagy szerelmét bizonyította. Nem Tednár volt a hibás, aki a forrón szeretett asszonyt birni akarta, hanem ő maga, aki kitette őt az alkalom csábító kísértéseinek. Hogy kívánhatta volna, hogy feket rakjon lázongó szenvedélyeire, midőn nem lett volna más tanúja szerelmüknek, mint a végtelen ég és a végtelen tenger?!

Minő gyönyör lett volna Tednár karjaiba omlani az éjjel és az öröknéma csillagok fénye mellett viszonzni csókjait, szerelmes öleléseit, — gondolta s megremegett a gyönyörű érzetben. Gondolataiból Tednár léptei zavarták fel. A férfi arca sápadt volt és komor. Egy sötét tekintetet vetett ki a tengerre, majd az árbochoz ment és megoldotta a vitorla köteleit.

A fiatal asszony éles tájékozalmat érzett szívében, mikor Tednár szenvedő arcát megpillantotta.

Látta, hogy Tednár leeresztette a vitorlát s ebből azt következtette, hogy a fjord közelében vannak, melyen öregeinek kunyhója van, ahol ki fognak kötni. Az a gondolat, hogy el kell válnia a férfitől, akit a világon mindenkinél jobban szeretett, még inkább elszomorította. Ki tudja, mikor lehet megint együtt vele? Talán soha!

De nem akart szomorú arcot mutatni, azért vidoran és mosolyogva szólt, anélkül, hogy megmozdult volna fektében:

— Jó reggelt, Tednár! Itthon vagyok?

Tednár erősen megrezgett, de nem felelt.

— Haragszol, Tednár? — kérdezte megindultan az asszony. — Ne haragudjál, lásd, nem tehettem másként, nem tudnám megcsalni az uramat... Ugy-e, nem haragszol?

Tednár sötétlen nézett rá.

— Nem haragszom Pjetta, de baj van, — szólt.

Pjetta gyorsan fölült fekvő helyzetéből.

— Baj? Mi baj?

— Nem vettük észre az éjjel, hogy a szél elkapta a bárkát...

A fiatal asszony felugrott és körültekintett. Ég és víz került el szemei előtt a láthatár egész szélességében. A fjordok ismerős sziklái és a norvég hegyek nem voltak láthatók, csak fenn a távol északon csillámlottak a jéghegyek fehér óriásainak csúcsai. És csak most vette észre a szürkülő estalgony terjeszkedő homályát is, mely az éj közeledését jelezte.

— Este van? — kérdezte ijedten.

— Az!

— Mikor leszünk az öregem kunyhójánál? Tednár nem felelt. Elfördította fejét. Pjetta

észrevette mozdulatát, odafutott hozzá és megragadta a kezét.

— Tednár, az arcodról látom, hogy nagy bajban vagyunk!

— Elrálátad, Pjetta.

— Miért nem költöttél fel?

— Minék tettem volna? Legalább nem tudtál felőle... Gondoltam, hogy visszatérhetem a bárkát, amíg fölébredsz, de nagyon felvitt bennünket a szél és most is erősen hajt...

A bárka csakugyan, mint a nyíl, siklott a hullámokon északi irányban. Tednár tehetetlenül nézte. Pjetta kezeibe temette arcát és zokogni kezdett.

— Ugy fogunk járni. Tednár, mint Tensonaid nagybátyám, aki kiment a tengerre és soha nem került meg többé. Odaveszett!

Tednár végigtörölte homlokát. A halál gondolatára kiütött rajta a hideg veríték.

— Ne félj Pjetta, — szólt aztán vigasztaló hangon. — Az isten minden bajban tud segíteni!

A fiatal asszony Tednár vállára tette kezét.

— Igazad van Tednár, a jó isten nem fog elhagyni... Majd jön valami hajó, amely megment bennünket... Én majd imádkozni fogok...

Pjetta letérdelt és összekulcsolta kezét. A férfi melléje térdelt és együtt imádkoztak. Ima után megkönyebbülve emelkedtek fel s Pjetta csaknem egész nyugodtan szólt Tednárhoz:

— Ne busulj Tednár, néhány nap alatt bizonyosan jön valami hajó, addig csak megleszünk valahog. Nagyon takarékosan fogunk bánni az eleséggel, hogy elég legyen!

Tednár megrázkódott.

mondják, hogy az általunk felsorolt pályák nem urileányoknak valók. Kérdjük: hát a tanítónői pálya mindig olyan pálya volt, amelyre rálephetett egy urileány anélkül, hogy ajkbiggyesztve meg ne kritizálják?

Ma már ezen túl vagyunk. Ma már miniszteri tanácsosok, tábornokok leányaira sem lealázó tanítással keresni a kenyeret, vagy a ruhárávalót. S nem messze az idő, mikor az élet megtanítja a magyar közép-osztályt is arra, amit a külföld már régén megtanult, hogy nem a becsületlen kegyérkeset szegény, hanem a cifranyomoruság, melyet annál többen tudnak, minél jobban rejtegetjük.

Egy másik aggodalmat éppen csakhogy érintünk. Ez az általunk felsorolt pályák egyikén-másikán a leány erkölcsét félti. Nem kell rá sok szót vesztegetnünk. Az erkölcsöt nem a foglalkozás, hanem az egyén gyengesége veszélyezteti.

Legsúlyosabbnak látszik első pillanatra a harmadik ellenvetés: a tanítónői pálya biztos és nyugdíjas pálya, míg az általunk fentebb felsorolt pályák bizonytalanok. Az a sok száz tanítónő, aki még ma is állás nélkül van (a háború előtt több ezren voltak!), a megmondhatója, mennyire biztos pálya a tanítónői pálya!

Éppen ez a gyávaság, a jövőbenezés bátortalanossága, a saját erejébe, tudásába és iparkodásába s munkájának sikerébe helyező bizalom hiánya egyik betegsége a magyar középosztály leányainak. Ha ez a baj általánossá válnék, ki menne a férfiak közül is szabad pályára? Ki lenne ügyvéd, orvos, kereskedő, iparos? Hisz ez mind bizonytalan pálya!

Egy bizonyos, az idő sürget, valahol át kell törni a maradiság, a gyávaság, állszemérem azon akadályait, amelyek ma a magyar középosztály leányainak boldogulagát gátolják. Milliók lesznek halásak azok iránt, akik ezt a gorlicei áttörést megcsinálják. Mint minden áttörésnél, rohamozásnál,

itt is lesznek áldozatok: a maradiak, az áll-előkelők kritikájának, vagy esetleg az állás-nélküliségnek áldozatai. De a többségnek nyert ügye lesz, boldogan, jöletben fog élni.

Oroszlengyelországi emlékek

írja: Sz. E.

IV.

Május 30-án olyanforma hír keringett ezredünkben, mintha az olasz határra akarnának küldeni bennünket. Izgatottan jártunk-keltünk egész nap s kérdeztük egymást, hogy ki tud esetleg többet? Sőt egy géppuskáslovon Mirogovocicere is átrugtattam s noha főúringem az volt, hogy a gazdasági hivatalból bört kerjek, egyben kiváncsiszkodtam is.

Május 31-én mozdultunk meg a rajvonallal felváltva. Felváltás után örömmel állapítottam meg, hogy szakaszom balszárnya közvetlen szomszédságban van egy német ezreddel. Öszinte örömem nem bizonyult helytelennek, mert hű szövetségesünket e naptól kezdve tanultam meg igazán tisztelni és szeretni. Bemutakozásunk után azonnal megismertették velünk töviről-hegyire, igazi német alaposagag állásunkat és az oroszok állását. Sőt egy Sigmund v. Richter nevű kedves hadnagy minajárt vacsorára is meghívott s noha nehezesen ment a diskurzus, mégis megértettük egymást.

Junius 1-én mar kora hajnalban hozzáfogtunk fedezékeink rendbehozásához. A vedelmi állások remek berendezéscélű híres 20-asok valóban jelenleg is megmutatták, hogy rendszeresítő hazájuknak méltó gyermekei, mert fedezékeink felett nemcsak szeretett dandárparancsnokunk, báró Samsala Rezső tábornok ur jelezte ki megelégedését, hanem német testvéreink is. Fedezéksorunk valóságos bucsujárhelye lett a németeknek. — Arcvonalunk a muszka arcvonaltól két kilométernyire lehetett s a két ellenség között egy magaslati vonal húzódott. Ilyenformán egy másban nagy kárt nem igen tehettünk. Ágyúink lövedéke vagy nem volt, vagy csak nagyon kevés, mert ágyúk hallgattak.

Junius 2. Az előző napi nagy munka után általános pihenés.

Junius 3. Az éj a legnagyobb csendben mult el. Reggel táborőrszolgálatot tartottam szakaszommal egy Garbar-Gut nevezetű majorban.

— Kraszniktól délnyugatra circa 50 kilométernyire foglaltunk védőállást. Arcvonalunk már annyira előrenyult jobb és bal szomszédainktól, hogy átkarolástól lehetett tartani, tehát „a gombot nem lehetett megnyomni”, mint ahogy mi jelezni szoktuk az efajta állapotot.

Védőállásunk előtt 3 km.-re volt az orosz állás és még valami: Nikolajevics nagyherceg birtokának nagy része. Az előttünk elterülő hatalmas parkban nagyméretű gyönyörű kastély mutogatott egy csomó kormos falat, bezárt lovagtermet, címeres márvány oszlopokat. A kastélyt még az őszi harcok heroikus küzdelmei fosztották meg külső diszeitől; ugyanigy járt a major is ugyanabban az időben. Nagyurikényelemmel berendezett kastély lehetett Garbar-Gut a közelmúltban. Manapság csókák, verebek, véresék és bagylok feszelték a címerek és pajzsok foszlányai mögött s az esztharagszót bagolyhugdos pótjoga a felépítő torony ablakából. — Mindenem meglátszik a nagyurik mód. Istállói, pajtái, magtárjai új épületek, némelyiken még a vakolat sem száradt meg teljesen. Négy nagy színteli volt agyonbombázott géprészekkel. S hogy muszájak mennyire nem számítottak a magyarok második bejövételére, azt Garbar-Gut illusztrálta legényesebben, mert itt tavaly óta készült az új épületek. Avagy Nikolajevics nagyherceg bizott tulsokat hadvezérik tudományában, amit a saját káran tanult meg — megbánni.

Elpusztult biz' a major, alaposabban, mint tavaly. Sőt egy alkalommal, amikor éjjeli támadástól tartottunk, felgyújtottuk az összes kazlakat s minden néven nevezendő ingóságát. Mig a major fennállott, gyakran meglátogattuk, mert az elmenekült tisztség, cselédség otthagyt minden szarvasmarhát, sertést és majorságot. Mi pedig jószívú gyerekek lévén, pártját fogtuk az árkvának. Hatalmas magtárán, mielőtt a lángok össze-csaptak volna feletre, mi csináltuk meg az utolsó mestervágást, de igen sok krumpin kívül csak kevés gabonát s néhány vaggonnyi répamagot találtunk.

Az a kár, amit a gögös főúrnak okoztunk, óriási lehet. Nemcsak épületei és felszerelése pusztultak el, de termése is, mert a hatalmas táblák buza és rozs vetését zöldjében kaszáltuk le, hogy rendes kilövésünk legyen. S hogy a nóta szavaival éljek: „Juniusban szépen szolt a ka-ka-kasza”, csakhogy éjjel s a hiányzó kasza-fenő követ a bakák oldalfevgyvere képezte, mellyel a kaszát kifenték . . .

Kis epizódok a nagy háborúból.

Olasz foglyokat ejtettek az orosz foglyok.

Rivánál történt. Komolyan vágják az orosz foglyok a kemény sziklába csákányukat: az acél-szikra nyomán sáncárkok készülnek magyar bakák számára. Huszan dolgoznak együtt, a közös sors hozta őket együvé. Már vagy két hete vannak egy helyen. Nappal dolgoznak, éjszaka pihennek. Hangosan koppan a sziklán az acél. Szorgosan munkálkodnak a kezek, hogy kiérdemeljék a jó bánást. Egyszerre a távolból rájuk lőnek. Az egyik orosz megfordul és kérdő arccal néz a völgy felé, mintha csak mondaná:

— Na, mi az? Ide lőttök mihozzánk?

Mintthogy választ nem kap, nyugodtan folytatja munkáját. De csak néhány másodpercig, mert újból hangzik gyors egymásutánban: Piff, piff, puff. Ennek már fele sem tréfa. Rájuk lőttek az olaszok. Egy pillanat alatt beugráltak a sáncárkba. A felügyelő, egy öreg népfelkelő magyar, lekapja válláról a fegyvert és visszalát. Az olaszok erre sortűzet adnak a sáncárkokra, a népfelkelő csak egyenkint eresztgeti ki a golyókat. Mind félelmetesebb közelségből jönnek az olasz golyók. Már hallani is az olasz káromkodásokat. Egy pillanatnyi elhatározás és a népfelkelő önmagában elvégezt mindent. Kiugrott a sáncárkokból, elkialtja magát:

— Sturm! Hurrá!

Az oroszok csákánnyal fegyverkezve kiugrálnak az árkokból és önkivületi állapotban ordítják:

— Sturm! Hurrá!

Iszonyu verekedés támad. A népfelkelő puskatással, az oroszok csákányokkal verekszenek. Az olaszok sem hagyják magukat. Elkese-redett küzdelem fejlődik ki. Az oroszok markos legények, jól birják forgatni a csákányt, már

lélte, mint bontakoznak ki a zubbonyból Pjetta gömbölyű karjai és vállai. Szemeiben ragyogott valami fény, de azt nem a szenvedély gyújtotta föl. Az éhség láza okozta!

Pjetta odanyújtotta zubbonyát Tednárnak. A férfi roskadozó térdekkel vándorogott az árbochoz, kezében a ruhával. Fel akart kapzkodni, mint ma reggel, de ereje nem bírta már. Minduntalan visszaesett és összereszkadt.

— Oh, végem van, Pjetta! nyögte kinosan. De Pjetta egyszerre felkiáltott:

— Tednár, hajó! — és észak felé mutatott. — Meg vagyunk mentve, Tednár. Nézd!

Tednár felugrott és odarohant Pjetthoz.

— Hol? — kérdezte.

— Ott! Nézd!

Csakugyan. A hold halvány fényénél egy mozgó tömeg uszott a tengeren s egyenesen bárkájukhoz közelített. Nem lehetett más, mint hajó.

Tednár felkiáltott örömben.

Egymást szorosan átkarolva, visszafojtott lélekzettel lesték közeledtét. Nagy árbochos hajónak látszott.

Tednár melle zihált s mialatt Pjetthára támaszkodott, teljes erejéből kiáltott a hajó felé:

— Segítsé! Emberek vannak!

A hang tülharsogta a hullámok loccsanó zaját, aztán elhalt az éjszaka csöndjében.

— Segítsé! Segítsé! — ismetelte Tednár. Nem jött felelet.

De az uszó tömeg mind közelebb és közelebb ért a bárkához. Rövid idő múlva a hold fényénél egész tisztán kivethették alakját: egy uszó jéghegy volt, melyet az áram sodort le északra.

Tednár leroskadat a bárka padjára és erőteljű mormogta:

— El vagyunk veszve, Pjetta! Meg kell halnunk! . . .

(Vege következik.)

— Az volt az utolsó, Pjetta, amit tegnap este ettünk. Egy falat enniválóknk sincs!

Megdöbbenve néztek egymásra, aztán lecsüggesztették fejüket. Valami kínos fájdalmat éreztek mindkettén: az éhség volt! Nem merték megmondani egymásnak.

Az éj pedig ismét leszállott. Fenn az égen a csillagok újra kigyúltak és aláhintették aranyos fényüket, de sem Tednár, sem Pjetta nem gondolt a szerelemre . . .

* * *

Eljött a reggel, a dél, az alkony. A hajó, melyre Tednár és Pjetta vártak, nem mutatkozott sehoh.

Tednár felhuzta néhányszor a vitorlát, de megint csak le kellett eresztenie, a szél még mindig északi irányban hajított. Ó maga is felkapaszkodott az árboch csucsára és óraszámra kémlelt bele a láthatár széles korongjába, melyet az ég és a víz köröskörül alkottak s melyet csak észak felől szakítottak meg, mint ijesztő rémek, az ismeretlen, ember nem járt sarkvidékek jég-hegyei. Hiába! sehoh sem mutatkozott mentő hajó.

Pjetta egész nap a bárka egyik szögletében ült s zemei minduntalan oit tévedeztek Tednár kedves erőteljes alakján, mely a két napi éhségtől összeesettnek látszott.

A tenger fekete volt és reménytelen. Este felbukott a teli hold és ezüstös fényt hintett szét a hullámokon.

Tednár megszólalt:

— Pjetta, valami jelt kellene feltűznünk az árbochra. Hátha éjjel valami hajó jön, hogy észre-vegye . . .

Pjetta némán bólintott.

— Vésd le a zubbonyodat, az jó lesz, — folytatta Tednár.

A fiatal asszony engedelmesskedett.

Tednár mellette állott és könnyel szem-

vagy tizenkét olasz fetreng véreben a földön. A másik tizenkét olasz hirtelen eldobja a fegyverét és égnek emeli kezzeit. Az egyetlen nép-felkelő magyar és a husz orosz fogoly szétverték az olasz patruillet, tizenkét foglyot ejtettek, hat súlyosan sebesülést szállítottak be és hat olasz hialottat földeltek el.

Győzött az egerszegi huszár.

A legutolsó keletgaliciai győzelem alkalmából történt a dolog, az egerszegi 6-os honvédszázarak stellungjai mögött. Az oroszok csak úgy özönlöttek a mieinkhez, kétségbejött helyzetükben megadni magukat. Ugy kullogtak, mint a vadászaton felhajtott vadak. Természetesen rögtön hátra kísérték őket a tűzvonal mögé kisebb-nagyobb csapatokban. Egy németül tudó 6-os honvédszázár és egy porosz baka kísérték őket. A farsztó uttól eltikkadva, az első kútnál lepihentek, ittak és leheveredtek a hóba. Hogy az időt eltöltsek, a kisérők beszélgetni kezdtek. Mindenféléről. Otthonról, a háborúról stb. Nem sokára az egyik orosz is beszélgetésbe elegyedett velük. Arra fordult a diskurzus, vajjon kinek az uralkodója a leghatalmasabb. Így szólt az orosz:

— Bizony, az atyuska nagyon hatalmas, egy intérsere milliók, meg milliók hajtának fejet. Ha ebédel, három banda húzza, hogy annál jobban essék neki az étel!

— Semmi az pajtás, — szól a porosz. — Az én felséges császárom addig nem kezd enni, amíg tíz banda nem húzza a Wacht am Rhein-t.

Kiderül a gógnáifai huszár arca: — Ha az én felséges magyar királyom ebédel, maga az osztrák császár, császári kezével ad inni az én felséges királyomnak, akit az isten sokáig éltesen!

A másik kettő elgondolkozva ül. A huszár diadallal tekint végig rajtuk. Győzött.

Bömbölő Piku a hadosztálybíróóság előtt.

Hat évi szigorú fogságra ítélték.

A pozsonyi hadosztálybíróóság pénteken tárgyalta Alsólendva hírdett rémének, Fehér Miklós hármasmalomi illetőségű, volt alsólendvai kocsislegénynek ügyét, aki tudvalevőleg a háború óta öt ízben szökött meg a katonaságtól s bujdosása közben temérdek betörést és lopást követelt el, legtöbbször itt Alsólendva környékén.

Az immár legendás hírvé lett Bömbölő Piku ötízbeni szökésért és nem kevesebb, mint 49 rendbeli betörésének lopásért állott a hadosztálybíróóság előtt. A vádlottak padján ült órajta kívül még Simonicus József hármasmalomi lakos is, aki ellen az a vád, hogy a szökésben levő Fehér a szénapadlásán hetekig rejtgette, a betörésekre serkentette s a lopott dolgokon megosztott vele.

A tárgyalás folyamán Fehér megrögzött cinizmussal mondta el töviről-hegyire egyéves betérkódásának történetét. A zalaegerszegi kir. ügyészség börtönében ült betörés miatt, mikor kitört a háború. 1914. november 6-án telt le az egyévi büntetése, mikor is — mint tartalékos honvédot — a börtönből egyenesen az ezrednek adták át Nagykanizsán. Innen másnap megszökött, de harmadnap Alsólendván elfogták. Tíz nap mulva beosztották a menetszázadba s a harctérre vitték. Krakkónál egy bajtársát éjjel kifosztotta s megszökött a harctérről. A Kárpátokon átgyalogolt, de csakhamar elfogták s vonaton vissza akarták szállítani a harctérre. A robogó vonatból kiugrott, üldözték s ő az üldözői elől úgy menekült meg, hogy egy erdőben a nádas pocsolyába belefelelt s nem találtak rá. Másnap a közelben feltört egy kastélyt, civilruhát rabolt és nekivágott a nagyvilágnak. December 9-én Kisbéren a csendőrség elfogta s elzárta. Fehér éjnek idején kibontotta az ajtó alatti küszöböt s az így támadt résen megszökött. Pár nappal később Tárkányban éjjeli szállást kért egy vasuti őrnél. Ott megsajnálta a félig megfagyott embert s bebocsátották. Fehér éjjel feltörte a kamrá s egy értékes biciklit és nagymennyiségű húst vitt el — hálaiból. Győrög kerékpáron ment. Ott az egyik kerék pneumatikája kilyukadt, mire Fehér a 180 korona értékű biciklit eladta hat

koronáért. December közepén Fehér már Alsólendva közelében, Rédciesen ütött tanyát. Az erdőben sárból és ágakból kunyhót épített magának és onnan jart ki éjszánkánként a környékre rabolni, lopni. Este mindig kijárt hozzá a szeretője, egy rédcisi leány. Mikor a csendőrség felfedezte a tanyáját, Szombathelyre szökött a leánnyal s utközben számos lopást követelt el. Pár nappal ezután Alsólendva közelében Dedesben elfogták. Alig adták át Nagykanizsán az ezrednek, két nap alatt megint megszökött. Megint hazajött Alsólendva vidékére s itt hónapokig garázdálkodott. A főhadiszállása itt volt Alsólendva közelében a hegyek közt, vagy az erdőségeken s innen indult ki mindig portyázó utjára a járás falvaiba és a szomszédos járásokba, a novai, letenyei és csáktornyai járásokba. Újút kibontott házfalak, feltört ajtók és kiüritett kamrák jeleztek. A legvakmerőbb betöréseket és lopásokat követte el s dacára annak, hogy a fél vármegye csendőrsége üldözte, csak hónapok mulva sikerült Lendvaujfaluban a korcsmában elfogni. Megint Kanizsára vitték, onnan pedig Pozsonyba került, ahol a hadbíróóság másfél évi börtönt szabott rá. Ez most az ősszel történt. Alighogy elfutott, a büntetés elől megint megszökött. Ismét elfogták Alsólendva vidékén s visszavitték Pozsonyba. Ott volt egészen mostanáig, a tárgyalás napjáig.

A tárgyaláson cinikusan beismeri mindent. Szinte dicsekedve mondta el hőstetteit. Kiderült, hogy amikor vidékünkön garázdálkodott, a csendőrség azért nem tudta olyan sokáig elfogni, mert Hármasmalomban Simonicus József a padlásán rejtgette. Kiderült az is, hogy Simonicus bujtogatta a lopásra s a zsákmányon mindig megféleltet szépen. Simonicus orgazdaságról és bűnpalástolásért ült a vádlottak padján a hadosztálybíróóság előtt.

Alsólendva vidékéről nem kevesebb, mint 17 tanut idéztek meg a pozsonyi tárgyalásra. A tanuk között volt Patkó János alsólendvai járásörmester is, aki háromizben fogta el a haramiát.

Fehér ötízbeni szökésért és 49 rendbeli betörésének lopásért vádolták. Késő este hozták meg az ítéletet, amely szerint *Fehér Miklóst 6 évi szigorú fogságra*, Simonicost pedig *4 hónapi szigorú fogságra* ítélte a hadosztálybíróóság. Fehér büntetéséhez hozzászámítják azt a másfél évet is, amit az ősszel szabtak ki rá. Az ítéletben úgy Fehér, mint Simonicus megnyugodott. A büntetést mindkettőjüknek azonnal meg kellett kezdeni.

Ezzel le is zárult a Bömbölő Piku vitéz dolgainak aktái. Egyidőre megszabadult tőle Alsólendva, ha csak hatodszor is nem sikerül neki valahogyan megszökni.

HIREK.

Légy üdvözölve

sok ezerszeresen, nyájas, kedves, jó tavasz! Előhírnökeidet az idén nem küldötted oly sűrűn, mint máskor, de hébe-hóba azért mégis éreztük, hogy közeledel s a zét morgorva Téli apónak csakhamar el kell magát hordania. A tavasz lépett most jogaiba és ha néha-néha zordonabb szellő fuvalma zavarná is meg uralmát — a győzelem mégis csak a tavaszé lesz.

Tavasz! Magyar érzés, magyar költészet szó bűbájos varázst e kedves fogalom köré. Költőink nem fognak ki csodáinak magasztalásából, a meleg nyár felé vezető kikelet virágos színpompájának dicséretéből.

Álmodnak már az ibolyák, ébredveze ki-kidugdosnak violaszín fejceskéiket a felmelegedő barna anyaföldből. A csicsérgő, dalos madársereg sem kékik már soká, halljuk már vig danáját, mint távoli, halk hárfahangokat. Itt vagy már tavasz, téged hallunk!

Halk hárfahangok? Oh, ez a második tavasz, melyben ágyudörgés durva hangja reszketteti meg a világot. Tart még mindig a világháború. Egyre tart hazánk hősi megvédelmezése. Még mindig boros, komor

az idő. De mégis tavasz van már. Reméljük a győzelem tavaszát. Reméljük nemcsak hátulról romantikából, hanem teljes tudatában hatalmasnak bizonyult erőnknek és jó, igazságos ügyünk örvendetes érvényrejutása alapján.

Tavaszi remény — légy ezer, meg millió lélek életősztone, légy alapvetője boldogságunknak és ha kell, buzdító a háborus köteleességek további hűségess teljesítésére?

Előre! Ez a tavasz jelszava. Legyen ez a jelszó éppen ezekben a súlyos háborus időkben valóban erős és sorsot döntő, hogy jóra forduljon minden, amiért annyi vére ömlött a magyarnak.

— **Kitüntetés.** Ófelsége a király Tom a Elek tartalékos honvédszázost, Toma János alsólendvai városbíró fiát, az ellenséggel szemben tanúsított hősiesség magatartásáért az első osztályú vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Grassanovits Antal nyugdíjazása.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága Grassanovits Antal cserföldi körjegyzőt, Grassanovits Ottó alsólendvai főjegyzőt edesapját, 3400 kor. évi nyugdíjjal nyugdíjazta. Grassanovits Antal nem kevesebb, mint 47 év óta működik a közhivatali pályán s ennek az időnek javarészt, 44 évet Cserföldön töltött. Közel félszázados működése alatt mindenkor nemcsak a népnek szertetett és becsülést bírta, hanem felettes hatóságainak legnagyobb elismerését is, melyek egy rendkívül lelkiismeretes és pontos hivatalnokot ismertek benne. Távozásával járásunk jegyzői kara nesztorát és egyik legderekabb, legnépszerűbb tagját veszíti, Cserföld község pedig a mindenkivel szemben egyformán készsége, a nép javáért sokat fáradozó szellemi vezetői sajnálja Grassanovits Antalban. Jól megérdemelt nyugdíjához őszinte jókívánatainkat fűzzük!

— **Főispánunk betegsége.** Mint tudvalevő, vármegyeink főispánja, dr. sípeki Balás Béla, néhány nappal ezelőt komolyan megbetegedett. A nyakán támadt valami daganat, úgy, hogy a fővárosi Pajor-szantoriumban műtétnél volt kénytelen alávetni magát. A műtét szerencsésen sikerült s főispánunk állapota annyira javult, hogy a napokban már elhagyhatta a szantoriumot s most budapesti lakásán gyógykezelik.

— **Hadi érdemkereszt polgárok részére.** Ófelsége a háboruban tanúsított polgári érdemek jutalmazásául érdemkeresztet alapított, amely „Polgári hadiérdemkereszt” elnevezést visel. Az érdemkeresztet azok kapják, akik a mostani háborúval kapcsolatban kiváló buzgalommal és áldozatkészséggel teljesítették polgári tőlren hasznos szolgálatakat. Az érmet, amelynek nincs szalagja, a balmelre tűzve kell viselni. Négyféle kereszt kerül adományozásra. Az első és másodosztályu kereszt keskeny, aranszéliú, fehérzománcos. A harmadosztályu ezüstszéliú, a negyedik osztályu csizolú széliú.

— **Március vége** az az időpont, amikor az újságolvasó közönség a maga újságjáról gondoskodni szokott. Évnyegvedkor minden újságot olvasó ember azon gondolkozik, melyik budapesti napilapot rendelje meg a maga városának újságja mellé. Éppen azért időszerűnek tartjuk, hogy megmondjuk olvasóinknak, miszerint manapság a legolvasottabb Budapesten megjelenő újság „Az Est.”

Ez az újság épen a héten tette közzé mérlegét és abból látszik, hogy mennyire kedvelt újság, hogy az előfizetői díjakból és az eladott újságok árából közel négy millió korona bevételre tett szert. Igaz viszont, hogy a hírszolgáltatásra, azaz csak a hírek és táviratok költségeire egy millió koronát, az újságok szállítására és szervezési költségekre pedig szintén egy millió koronát költött. „Az Est” példányszámainak nyomdai előállításába több mint másfél millió koronát tettek egy év alatt.

Ez az újság három hónapra öt koronába kerül. Megrendelhető Budapesten „Az Est” kiadóhivatalában VII., Erzsébet-körut 18—20., vagy Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

— **Kinevezés.** Székely Alént, Székely Emil alsólendvai járási főszolgabíró fiát, Zala-vármegye főispánja közigazgatási gyakornokká és tisztelbéli szolgabíróvá nevezte ki a szolgálat-tételre az alsólendvai főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

— **A negyedik hadikölcsön.** Mint tudva-levő, Németországban már nagyban folynak a jegyzések a negyedik hadikölcsönre, még pedig már eddig is meglepően szép eredménnyel. A nálunk kibocsátandó negyedik hadikölcsön ügyében most tárgyalnak az illetékes faktorok, de meglesz nálunk is egész biztosan. A mostani időt nagyon kedvezőnek mondják egy újabb hadikölcsön kibocsátására, mert különösen a föld-mivelől osztályának igen sok fekvő pénze van, amelyet gyümölcsösözöbben sehol sem tudna elhelyezni. Hír szerint a negyedik hadikölcsönre vonatkozó felhívás már a közeli napokban megjelenik.

— **A 47 és 48 évesek bevonulása.** A múlt héten tették közzé nálunk is a honvédelmi miniszternek a 47 és 48 éves népfelkelők bevonulására vonatkozó rendeletét. Eszerint ez a két korosztály április hó 5-én tartozik bevonulni. Ugyanekkor vonulnak be azok is, akik önkéntes belépés folytán lettek a honvédséghez, vagy a hadsereghez besorozva.

— **A csáktornyai főszolgabírói állás.** Az elhalálozás folytán megüresedett csáktornyai főszolgabírói állást — mint megtört — a vármegye májusi közgyűlésén fogják betölteni. Az állásra két komoly pályázó van eddig: Szilágyi Dezso alsólendvai tb. főszolgabíró (jelenleg a csáktornyai főbírói hivatal vezetője) és Farkas Kálmán novai járási főszolgabíró, kik között előreláthatólag igen heves küzdelem lesz. Ugyanekkor kerül betöltésre a főbírói választás által megüresedett szolgabírói szék is, amelyre szintén többen pályáznak, többek között dr. Praček István nagykanizsai tb. szolgabíró és Balogh Endre vármegyei árvászeki aljegyző. Mindkét állásra április 8-ig lehet pályázatot beadni. A választás elé érhető kíváncsisággal tekintünk.

— **A csütörtöki vásár.** Csütörtökön országos vásár volt városunkban. Már rég nem volt olyan jól látogatott, forgalmas vásárunk, mint a csütörtöki. Elhez járult a szép időjárás is, de főként az a körülmény, hogy a falusi népek annyi a pénze, mint még soha. A kereskedők csaknem kivétel nélkül jó vásárt csináltak. Különösen a ruhaféléknek volt nagy keletjük, de nagy volt a kereslet egyéb cikkekben is.

— **Az alkalmatlanok ujrászorozása.** A 46—47 évesek behívása után, mint ismeretes, a 18 évesek sorozása következik. Ezután azonban, a pécsi „Danántul” értekezése szerint megtörténhetik, hogy mielőtt a 18 éveseket behívják, az eddig alkalmatlanoknak talált összes korosztály-beliüket bemutató szemlére rendelik és segéd-szolgálatra osztályozzák. Ezzel sok frontszol-gálatra alkalmas segédszolgálatos szabadulna fel, ami a véderő érdekében szükséges és kívánatos.

— **Elített tolvaj családleány.** Göncz Rozsi lakosi illetőségű családleány Veres György alsólendvai hercegi erdőmesternél szol-gált. A leány egyszerre csak feltűnően kezdett költekezni, drága ruhaneműket vásárolt s vásár-naponként hangos mulatásokat szokott rendezni a város különböző kertjeiben. Vereséknek csakhamar feltűnt a leány költekezése, megfigyelték s csakhamar rájöttek, hogy Göncz Rozsi rendszeresen lopja őket. Rövid időn belül 200 koronát lopott el apránként Veresék szek-teréből. Veresék a felfedezés után feljelentést tettek ellene s ügyét a múlt héten, hétfőn tárgyalta a zalaegerszegi kir. törvényszék. Göncz Rozsi beismerte a lopást, mire a törvényszék egy évi börtönrre ítélte. Enyhítő körülménynek vették a beismerést, sulyosbítonak pedig azt, hogy lopását már egyszer ült hét napot. A vád-lottnak tárgyalás után azonnal meg kellett kezdeni a büntését.

— **Az elmebajos leány halála.** Haraszi Marika 30 éves gyengeelméjű cseszgeri leány az atyja, Haraszi Ferenc elküldte a kutra vizért. A nyitott kuttánál a víz tükörén megpillantotta a saját árnyékát, amiben percekig elgöngyörködött. Egyszerre egészen belehajolt a kutba, annyira, hogy elveszítette az egyensúlyt és belebukott. Többen látták a szerencsétlenséget, de mire a szegény leányt ki tudták huzni a mély vízből, már halott volt.

— **Nyolc hónapig bujdosott az erdő-ben.** Csók József 32 éves métnekpusztai (alsó-lendvai járás) uradalmi cseléd, mint népfelkelő szolgált a nagykanizsai honvédezednél. Csók nyolc hónappal ezelőtt Körmenten, a lábbadozó-ban állott gyógykezelés alatt s onnan egy napon megszökött. Keresték, kutatták mindenfelé, de nem tudtak nyomára akadni. Csók a szökés után hazajött Métnekpusztára a családjához s azóta — nyolc hónapig keresztil — a Métnek és Kerkapénthalap között húzódoó erdőben bujdosott anélkül, hogy a családján kívül bárki is tudott volna felőle. A közelmúlt napokban Kerkaujfalu és Kerkakutas községekben több betörés történt. A csesztregi csendőrs, melynek az eseteket jelentették, abban a hitben, hogy a betöréseket a környéken tanyázó cigányok követték el, március 29-én razzliát tartott a péntekfalui erdőben. Bent a sűrűben aztán rátaláltak Csók Józsefre, amint a tűz mellett meledelt. Mikor Csók a csendő-röket megpillantotta, futásnak eredt. A csendőrök utána löttek s az egyik golyó horzsolta Csókot, mire ez megállott és megadta magát. Azt hiszik, hogy ő követte el a kerkaujfalui és kerkakutasi betöréseket. Megvasalták és átadták a legköze-lebbi katonai hatóságnak.

— **Villanyvilágítás a Mura vízének felhasználásával.** Muraszombatból jelenik: Évek óta kísértő megoldatlan kérdése Muraszom-nak a villanyvilágítás. Ezúttal ez a kérdés ismét aktuálisává vált, mert Mursza József krapinai vállalkozó a községhez fordult, hogy hajlandó a Mura vízének erejével hajtott villanyerőt Mura-szombatban berendezni. A község értesítette a vállalkozót, hogy hajlandó vele tárgyalni, annál is inkább, mert feltett szándéka az, hogy a köz-világítás ügyét végre dülőre juttassa.

— **Kamatláb-leszállítás.** Az Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság értesí-tette üzletfeleit, hogy a betétek utáni kamatlábat 5½ százalékról 5 százalékra szállítja le április 1-étől kezdődően.

— **Jégyár.** Tapolcáról vesszük a hírt, hogy a város mozzalmat indított egy jégyár fel-állítására érdekében. A gyárat részvénytársasági alapon fogják megszervezni s a költségekre maga a város tízezer koronát, mindkét pénzintézet pedig 800 ezer koronát adott. Ezenkívül még számosan adtak a magánokozól is kisebb-nagyobb összegeket, úgy, hogy pár napon belül 35.000 korona gyűlt össze s így már néhány nap múlva az építést is megkezdhetik. — És Alsólendván?

— **Vásári lopások.** A csütörtöki alsólen-dvai országos vásár nemcsak forgalom tekinté-tében volt nagyobb a szokottnál, hanem esemé-nyekben is. Annyi vásári lopás s a vásári tolvaj-oknak olyan tekintélyes számban való látogata-sa már rég nem történt, mint e vásáron. A csendőrségnek egész napon át, sőt még másnap is munkát adtak a lopási esetek, olyan tekin-télyes számot képviseltek. A sok eset közül csak a két jelentékenyebbet említhük meg:

A vásári tömegben a csendőrök elfogtak két gyanus asszonyt, névszerint Radanovics Ferencné rigyáci és Sabján Józsefné nagy-recei lakókat. Mindkettőről kiderült, hogy régi, notórius vásári tolvajok, kik közül az egyik, Radanovics Ferencné, három évvel ezelőtt egyik alsólendvai vásáron is követett el lopásokat s akkor másfél évi fogházra ítélték. A két asszonyt a csendőrök az őrsre kísérték, ott megmottázták, de nem találtak náluk semmi lopott tárgyat. A csendőrök előtt nyilvánvaló volt, hogy a két asszony nem pusztá kíváncsiságból jött el a lendvai vásárra, hanem lopás céljából, csakhogy bizonyára van egy harmadik társuk, annál vannak a lopott holmik. Egész nap keresték ezt az ismeretlen harmadikat, egész sereg gyanus elemet fogtak össze, de a keresett büntérs csak nem került elő. Este aztán egy véletlen folytán rá-akadtak a csendőrök a derék triumvirátus harmadik tagjára. Tóth Sándor dobrii csendő-rőrmester este a lendvai vásárról ment haza. Ugy 8 óra tájban a dobrii kertje előtt egy kocsi-t látott állni, melyre Gyula Jánosné szül. Saly Katalin polai asszony, ismert vásári tolvaj szállott fel. Mikor a csendőrt megpillantották, el akartak vágatni. Az őrmester feltartóztatta a kocsit és ekkor az asszony rákiáltott a kocsisra, hogy löjje agyon a csendőrt. Ehelyett a kocsis megállította a kocsit. Az őrmester talált az asszonynál két pár vadonat új cipőt, egy vég barchetot és még sok lopott holmit. Az asszony azt vallotta, hogy a holmik nagyrésze azé a két asszonyé, akiket

Alsólendván elfogtak. Gyula Jánosné a holmival együtt behozták városunkba s itt letartóztatták.

A másik eset a következő: Bogdán Istváné völgyfalui asszony a vásár délelőttjén az egyik sátor előtt álldogált, mikor észrevette, hogy a kosárából egy idegen kez elemei a pénztárcáját és avval együtt 68 koronányi pénzt. Megragadta az idegen kezét, de ugyanekkor odalépett Tóth Lajos lentii csendőrmester is és a tolvajt, Vrbancé Jánosné szül. Tincsi Rozsi felső-pusztafai asszonyt közösen lefűlítették. Alólitógó is hivatasos vásári tolvaj. Vrbancé bekísérték a csendőrségre, de a tettenérés dacára is konokul tagad. Tekintve, hogy Felsőpusztafán (Csáktornya mellett) három apró gyermeke és háza van, a csendőrség szabadon engedte, de az eljárás meg-indult ellene.

— **Szigoruan ellenörzik a mezei munká-kra szabadságot katonákat.** Azokat a katonákat, akiket mezőgazdasági munkák végzé-sére szabadságoltak és szabadságnak, a honvédelmi miniszter legújabb rendelete értelmében szigoruan ellenörzik. A szabadságot katonáknak kötelességük idejüket földjük megmunkálására és a munkaerő nélkül maradtak kiegészítésére fordítani. Amelyik katona nem erre használja fel szabadságát, azt a hatóság közbelépésével azonnal visszahívják csapattestéhez s szigoruan meg-büntetik.

— **Betiltották a tankönyvek változta-sát.** Tekintettel a háborus állapotokra és a nehéz megéleltesi viszonyokra, a vallás- és közok-tatásügyi miniszter az összes állami intézetekre vonatkozólag akként rendelkezett, hogy a jövő tanévben a most használt tankönyveket válto-zatlanul meg kell tartani.

— **Áhatbetegség.** A megyei törvényható-sági főállatorvos jelentése szerint az alsólendvai járásban, Resznek községben az állatok között lépfene lépett fel, miert is a fertőzött község zár alá helyeztetett.

— **Hoított a plébánia kutjában.** Kos-zednár János 25 éves perestói lakosnak ez év februárjában be kellett volna vonulnia. Csálád-jától el is bucsuzott, hogy bevonul, de az ezre-déhez nem érkezett meg s senki sem tudta róla, hogy hova tűnt el. A perestói plébánia kutjában a múlt héten borzalmas leltre bukkantak: egy erősen feluffadt férfiholttest uszott a víz színén. Kifogták a hullát s akkor kiderült, hogy Koszed-nár Jánossal azonos. Koszednár még februárban kerülhetett a kutba s azóta is állandóan itták és használták a vizet. Ugy történhetett a dolog, hogy amikor Koszednár a családjától bucsut vett, hogy bevonuljon, utközben inni akart a kutból s vélet-lenlenül belebukott. Este lévén, a közölsben nem volt senki s így a szerencsétlen ember a kutban lelte halálát, ahol csak most találták rá.

— **Nagy tűz Zalában.** Hűvös Salamon botfai uradalmában szombaton délután nagy tűzvész pusztított. Egy hatalmas istállóépület gyuladt ki, amelyben 35 darab tinó volt. A istálló földig égett s az összes tinók a lángok közt veszték. A tűz megfékezésén a zalaegerszegi tűzoltóság buzógokodott. A veszedelmet egy cseléd vigyázatlansága idézte elő.

— **Világkönyvtár.** France Anatole két pompás művét egyesít magában a Világkönyvtár most megjelent kötete. Az egyik: „Coignard abbé véleményei”, a másik: „Epikur kertes”; mind a kettőt Salgó Ernő fordította mintaszerűen. Csupa mosolygó filozófia ez a könyv. Az élet legragyóbb ismerője és értője vezet körül Epikur kert-jében s a nagy szkeptikus és a mégis nagy forradalmár szóval meg a csodálatos és szeretelmelő Coignard abbé szavaival. Kormányzás, hit, tudomány, hadsereg, államszín, történelem, igazságszolgáltatás, szóval minden emberi intézmény ragyogóan szellemes kritikája a Coignard abbé beszélgetése. — France Anatole e két művének irodalmi becses mitem változat az, hogy írójuk úgy nemzet fi, mellyel ma harcba állunk. E művek az írónak oly kor-szakából valók, midőn ő az emberzeretnek, a népek testvéri összeforrásának, az emberiség legragyóbb ideál-jainak volt a hirdetője. — A Világkönyvtár egy-egy kötete vaszonkötésben 1 kor. 90 fillérrért minden könyvkeres-kesdesben kapható.

— **Hangszereket a katonáknak!** A Had-seregély Hivatal kéri az áldozatkész, hazafias magyar társadalmat, hogy legyen segítségére a harctéri hőskönek gonduló hangszerekkel való ellátásában. A különböző frontok katonáinak egyre sűrűbben megnyilatkozó szükséglete az, hogy a vérszes harcok pihenőin a zene hullámái-ban mintegy lelki fürdőhöz jussanak, érzéseiket kifejezhessék és harci kedvűt fokozhassák. Szájharmonikák, húzós harmonikák, okarinák, hegedűk, réz és fuvolák, klarinétok, tárogatók, citerák, gramofonok kellének minél nagyobb

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktárán.

BLAU SÁNDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfősáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-dívat cikkekben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut., Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU teglagyáros és gőzmalomtulaj.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER FÜLÖP üveg-, porcellán-, fűszer- és vegyesárukereskedése.

FEHÉR ANTAL köröm- és kocsikovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász, Főut.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, esemégy-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsi-vállalata. Kényelmes bérkocsi mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GÁBOR pékmester

Özv. GALLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

Özv. GREGORENCICS JÓZSEFNÉ szikvizgyára, Aisó-utca.

HEGEDICS ISTVÁN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DAVID szállítási (spediteur) vállalata

LEVASICS FERENC építési vállalkozó és cementmunka készítő

MAYER ODÓN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst arukban.

Elvállalja vasgyűrűk arannyal való bélelését.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasúdsokban. Varrógép-, gaz- asági gép-, szén-, cement- és malomko-raktár.

MURCSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRÁS „Korona” nagyvendéglője NÉMETH PÁL épület- és géplakatos.

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

SCHRANTZ ELEK (Alsólendva, Templom-tér, dr. Filkor-féle ház) készít művészi fényképeket bármilyen nagyságban, jutányos árért. Felvétel minden nap. Fényképnagyításokat olcsón vállal!

SIPOS DANIEL elsőrendű uriszabó (Főut.)

SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyesáru- és borkereskedése a vasuti állomás átellenében.

SPIEGEL ADOLF, a vasuti vendéglő bérője.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sírköveket, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS Alsólendva. Elad szőlőolíványokat a legjobb fajokban.

WORTMAN BENŐ rőfös- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSÖHN HENRIK központi kavés.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszúfalú.

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédics.

CSEKE KÁROLY esesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg. Eternit-pala raktár.

EPPINGER JÓZSEF kereskedő Csesztreg.

FRANKO ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GEZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MANÓ vendéglős Rédics.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Belatinc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GAAL SÁNDOR molnár Rédics.

HORVATH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVATH MÁRTON bádogymester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celldömök.

HERZ MÓR kereskedő Velemér (Vas.)

HARANGOZÓ JÓZSEF ujonnan megnyitott vendéglője és vegyeskereskedése Nagypalánán.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszúfalú.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Gónterháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY kovács és gépész Lendvahosszúfalú.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVENYAK VINCE borbély Lendvasárhely

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvasárhely.

MOSONYI SÁNDOR kereskedése Resznek.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebeleszámárton

NEMETH ISTVÁN eszepestes- és tetőfedő Resznek

POLLÁK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PREISS IGNAC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksán.

RECHNITZER JOZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCICS ISTVÁN vendéglős Siófok

SBÜL KAROLY vendéglős Radamos.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovaszi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvasárhely.

SZOCSÁK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER BÉLA kereskedő és vendéglős Murahely

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

„VADÁSZKÜRT” nagyszállóda Budapest.

VADNAY GÁBOR begnár Lendvahosszúfalú.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

WEISZENSTERN IGNAC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB uradalmi műmalma Böhönye (Somogy-m.)

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s legszebb

papir-szalvétát

akármily mennyiségben, cimpnyomással vagy anélkül, a legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő, Alsólendva.

Gyönyörű illusztrációk! — Érdekfeszítő olvasmányok! — Mesésen olcsó árért!

A most folyó világháborúnak valószínűleg szenzációját képezi az a folyóirat, mely 32 oldal terjedelmében, gyönyörű illusztrációkkal

A Világháború Képes Krónikája

cimmal jelenik meg. Minden füzetben Jókainak a „Jövő század regénye” c. művéből egy iv van csatolva, azonkívül műmellékletek.

24 fillér

A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

Egy-egy füzet ára csak 24 fillér!

24 fillér

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.